

Cròniques del món

Uns seguidors exiliats de la líder opositora birmana Aung San Suu Kyi es manifesten a Manila, a les Filipines, per reclamar unes eleccions lliures a Myanmar.

Eleccions cap al no-res

PEQUÍN ■ Miquel Toran

Quan el vespre del diumenge 7 de novembre es tanquin els col·legis electorals a Myanmar, l'antiga Birmània, el recompte dels vots i la proclamació d'un guanyador seran simplement una formalitat més per donar un cert ambient solemne a aquesta farsa de sufragi. Organitzades per legitimar un règim que ha governat el país les sis darreres dècades, les eleccions seran totalment excloents. La Lliga Nacional per la Democràcia (NLD), el partit d'Aung San Suu Kyi, que va guanyar les darreres eleccions fa vint anys però que mai va poder assumir el poder, ha estat dissolt i no participarà a les eleccions. La raó: la nova constitució prohibeix als partits tenir afiliats reclusos, una de les lleis fetes a mida contra la premi Nobel de la pau, que ha estat empresonada durant 15 dels darrers 20 anys. Ella no

votarà i el seu extint partit ha cridat a fer boicot. Alguns antics membres de l'NLD, que sí que es presentaran en algunes circumscripcions dins d'unes altres formacions pro-democràcia, han criticat que es demani l'abstenció perquè no deixa cap marge de maniobra en l'escenari postelectoral. A alguns, aquest debat no els pot resultar més estèril. Ni tan sols s'hauran de preocupar d'anar a votar perquè als seus pobles no hi haurà eleccions: curiosament, la junta militar considera que els grups ètnics no tenen garantits uns comicis "lliures i justos" en les seves zones d'influència. I, és clar, la junta ha anunciat que no hi haurà ni observadors internacionals ni premsa estrangera per certificar que a la resta del país els comicis sí que es faran amb llibertat i justícia. Than Swe, el líder de la junta, ha ideat un full de ruta a mida perquè els seus generals, comandants i

oficials lleials puguin continuar manant una vegada deixin l'uniforme. El 25% del escons són reservats a les forces armades i molts altres militars s'han passat a la vida civil per unir-se a dos partits titelles del règim. Aquests dos conjunts polítics (USDP i NUP), amb tota la maquinaria estatal darrera, són els únics que poden fer front als costosos avals i condicions que hom demana als candidats. Els comicis són el cinquè dels set esglaons que formen el full de ruta que va marcar el màxim general l'any 2003, que hauria de culminar amb allò que els dictadors anomenen "una democràcia disciplinada i pròspera". Però el camí cap a enlloc que marquen aquestes eleccions no sembla que convenci la majoria de la gent dins del país, on regna l'apatia i la desconfiança, ni tampoc la comunitat internacional, que les ha qualificades de "farsa", "no creïbles" i "il·legítimes".

BUENOS AIRES ■ Federico Rivas

Consternació a l'Argentina. La mort sobtada de Néstor Kirchner, que fou president de l'Argentina del 2003 al 2007, ha deixat els argentins comocionats. El marit de l'actual presidenta, Cristina Fernández, que ja tenia problemes cardíacs des de feia temps, va morir d'un infart dimecres de la setmana passada a la seva residència del Calafate, a la Patagònia. La notícia de la seva mort va arribar el mateix dia que se es duia a terme un cens nacional, per la qual cosa milions d'argentins es trobaven a casa seva en aquell moment i el seguiment televisiu fou enorme. A l'Argentina gairebé ningú no dubta que la desaparició de Néstor Kirchner deixarà un buit molt difícil d'omplir, no tan sols perquè es postulava per tornar a presentar-se a les eleccions presidencials, previstes el 2011, sinó també perquè la seva mort inesperada ha escapat el Partit Justicialista. Kirchner, de fet, s'havia proposat la complexa tasca de domesticar els quadres d'aquest partit, els hereus del peronisme. Ara, serà la presidenta Fernández de Kirchner, que haurà d'assumir aquest repte. I no únicament això, Cristina Fernández, que ha estat la primera dona de la història d'aquest país d'arribar a la Casa Rosada, la seu del govern argentí, haurà de decidir també amb rapidesa si està disposada a intentar renovar el seu mandat a les eleccions del 2011 o si, per contra, permet que hi hagi un enfrontament dins les files del partit per trobar un altre candidat. De fet, encara no havien passat ni 24 hores de saber-se la mort de Kirchner, que dins del Partit Justicialista ja s'havia obert la veda. El primer nom a sonar fou el de Daniel Scioli, governador de la poderosa província de Buenos Aires i principal representant de l'ala més conservadora del peronisme. D'una altra banda, a l'àmbit internacional, la mort de l'ex-president argentí també va causar un fort impacte, sobretot perquè Kirchner era l'actual secretari d'Unasur, la Unió de Nacions Sud-americanes, cosa que feia que mantingués una relació molt estreta amb els principals mandataris d'aquesta regió, com, per exemple, amb el president brasiler, Lula da Silva, o amb el veneçolà, Hugo Chávez. De fet, tots els

Néstor Kirchner, ex-president argentí.

presidents dels països sud-americans, amb l'excepció del peruà Alan García, van anar a Buenos Aires i, fins i tot, des dels Estats Units, país amb el qual l'Argentina ha tingut sempre una relació ambigua, va arribar una nota de condol del president Barack Obama i la seva família.

WASHINGTON ■ Ricard González

Vergonya al Pentàgon. La pàgina web Wikileaks ha escalfat encara més la seva confrontació amb el Pentàgon i ja és al camí d'entrar a la llista de les organitzacions més odiades per l'exèrcit dels Estats Units. Tot i el seu esforç per fer perdre tota credibilitat al grup que dirigeix Julian Assange, icona de l'activisme ciutadà davant els excessos del poder, la filtració de prop de 400.000 documents sobre la guerra de l'Iraq haurà servit per a minar una mica més el prestigi dels militars nord-americans arreu del món. Sens dubte, la revelació més greu és la que fa referència a les ordres donades des de les altes esferes del Pentàgon perquè no s'investiguessin les evidències de tortures brutals, i fins i tot execucions sumàries, comeses per la policia i l'exèrcit iraquians. Aquesta actitud implica una violació flagrant dels tractats internacionals. Ara bé, per desgràcia, resulta poc sorprenent. Algú s'esperava que els mateixos que aprovaven l'ús de tècniques de tortura als sospitosos de pertànyer a al-Qaida mourien un dit per evitar les violacions de

drets humans dels seus aliats? L'altra revelació punyent per al Pentàgon mostra que mentia quan deia no saber el nombre de civils iraquians morts. Sí que els tenia comptats, i es calcula que va amagar la mort d'unes 15.000 persones, moltes a causa de malentesos als *checkpoints* de l'exèrcit nord-americà. Més enllà del creixement del descrèdit del Pentàgon, la filtració dels arxius tindrà poques repercussions per a la institució. El president Barack Obama ja ha establert que serà a final de l'any vinent quan els seus soldats es retiraran de l'Iraq, un calendari que no es mourà per culpa de Wikileaks. Tampoc no sembla que l'actual administració, amb un munt de problemes, vulgui embolicar-se a passar comptes amb els qui dirigien l'exèrcit. L'única conseqüència de la filtració podria ser que el govern de Washington posés més zel en el control de la seva informació classificada o bé que s'aprovés una nova llei que endurís les penes als qui filtren aquesta mena de documents. En canvi, les repercussions sí que es poden fer sentir a l'Iraq. El primer ministre Nuri al-Maliki ha sortit molt esquitxat de l'escàndol per la seva connexió amb unes tortures que recorden l'època negra de Saddam Hussein. Probablement, tornarà a ser reelegit gràcies al suport dels seguidors xiïtes de Muqtada al-Sadr i a l'Iran. Ara bé, l'escàndol amenaça de reobrir les tensions sectàries. La revelació que els sunnites van ser les principals víctimes dels abusos pot reforçar una tendència molt preocupant: el retorn de dotzenes de milicians sunnites a les files de la insurgència.

Julian Assange, pare de Wikileaks.